

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Człowiek starszy we współczesnej rodzinie, PG_00152077                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Praca socjalna (P)                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu                      |           |                        | 2027/2028                                                                          |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Grupa zajęć                                               |           |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sposób realizacji                                         |           |                        | na uczelni                                                                         |                       |       |
| Rok studiów                              | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Język wykładowy                                           |           |                        | polski                                                                             |                       |       |
| Semestr studiów                          | 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Liczba punktów ECTS                                       |           |                        | 2.0                                                                                |                       |       |
| Profil kształcenia                       | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Forma zaliczenia                                          |           |                        | zaliczenie                                                                         |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Społecznej                                                                                                                                                                                                                     |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                   | dr Alicja Zbierchowska                                    |           |                        |                                                                                    |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Wykład                                                    | Ćwiczenia | Laboratorium           | Projekt                                                                            | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.0                                                       | 30.0      | 0.0                    | 0.0                                                                                | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |           | Udział w konsultacjach |                                                                                    | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 30                                                        |           | 0.0                    |                                                                                    | 20.0                  | 50    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest uwrażliwienie studentów na potrzeby ludzi starszych, przygotowanie studentów do rozpoznawania problemów seniorów w rodzinie, właściwej oceny pełnionych przez nich ról w rodzinie oraz przygotowanie do podejmowania działań wspierających i pomocowych wobec osób starszych w rodzinie |                                                           |           |                        |                                                                                    |                       |       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                          |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Sposób weryfikacji i oceny efektu        |
|                                                               | [PRACSOCL3_U02] potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do profesjonalnej praktyki w ramach pracy społecznej, szczególnie do opisu i praktycznego analizowania jednostkowych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) specyficznych dla pracy socjalnej                                                                                                                                                                                                                | [PRACSOCL3_U02]<br>Student potrafi wykorzystać wiedzę o potrzebach ludzi starszych do projektowania działań w obszarze pomocy społecznej wspierających ich funkcjonowanie w rodzinie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport |
|                                                               | [PRACSOCL3_K04] jest gotowy do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | [PRACSOCL3_K04]<br>Student jest gotów do diagnozowania problemów osób starszych w rodzinie i podejmowania działań na rzecz poprawy sytuacji seniorów z uwzględnieniem ich potrzeb i możliwości, kierując się zasadami etyki zawodu pracownika socjalnego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport |
|                                                               | [PRACSOCL3_U03] potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) specyficzne dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla pracy socjalnej                                                                                                                                                                                                                                                             | [PRACSOCL3_U03]<br>Student potrafi analizować przyczyny marginalizacji osób starszych w rodzinie, wskazywać bariery w aktywnym starzeniu się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny   |
|                                                               | [PRACSOCL3_W04] zna i rozumie w stopniu zaawansowanym rodzaje więzi społecznych w zakresie nauk społecznych – głównie socjologii i pedagogiki - oraz rządzące nimi prawidłowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | [PRACSOCL3_W04]<br>Student zna mechanizmy tworzenia się więzi międzypokoleniowych w rodzinie i rozumie ich znaczenie dla opieki oraz wsparcia osób starszych w środowisku rodzinnym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny   |
| Treści przedmiotu                                             | Człowiek w okresie starości w rodzinie współczesnej w kontekście jej przemian . Miejsce i rola osób starszych w rodzinie. Rodzina jako obszar i źródło wsparcia osób starszych - opieka nad ludźmi starszymi i pomoc w aktywnym starzeniu się. Kształtowanie się więzi i dialogu międzypokoleniowego w rodzinie. Ageizm i deprywacja potrzeb seniorów w rodzinie, praktyki przemocy. Praca socjalna z osobami starszymi w środowisku rodzinnym (diagnozowanie potrzeb seniorów, instytucjonalne formy wsparcia). |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                          |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 | Wiedza o modelach współczesnej rodziny i jej funkcjach. Wiedza o metodach pracy socjalnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                          |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Składowa oceny końcowej                  |
|                                                               | projekt wsparcia seniorów w rodzinie, rodziny seniorów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 50.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50.0%                                    |
|                                                               | odповідь ustna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 60.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50.0%                                    |
| Zalecana lista lektur                                         | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Szostakowska K., Rodzinna opieka nad seniorem trudna lekcja życia, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2021 .</p> <p>Kotłarska-Michalska A., (red.), Człowiek stary w rodzinie i społeczeństwie. Rocznik socjologii rodziny Tom XXIII. Wydawnictwo UAM, Poznań 2013.</p> <p>Dyczewski L., Więzy między pokoleniami w rodzinie, Wydawnictwo KUL, Lublin 2002.</p> <p>Kramkowska E., Człowiek stary jako ofiara przemocy w rodzinie, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2016.</p> <p>Szukalski P., Szatur-Jaworska B., (red.), Aktywne starzenie się - przeciwdziałanie barierom, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2014.</p> |                                          |

|                                                                         |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur | <p>Ejsmont M., Kosmańska B., Instytucjonalne formy opieki i pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży, dorosłych,</p> <p>Nowicka A., (red.), Wybrane problemy osób starszych, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2008.</p> <p>rafiałek E., Środowisko rodzinne jako obszar ryzyka dyskryminacji ludzi w starszym wieku, [w:] Lisowska E. (red.), Zagrożenia współczesnej rodziny, Wydawnictwo UHPJK, Kielce 2008</p> <p>Bojanowska E., Opieka nad ludźmi starszymi, [w:] P. Szukalski (red.), Przygotowanie do starości, Wydawnictwo ISP, Warszawa 2009.</p> |
|                                                                         | Adresy eZasobów            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | brak                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.